

Teorie růstu a integrace trhů

Ekonomický růst v Evropě

- ekonomickým růstem budeme rozumět růst výstupu na osobu (GDP/pc)
- průměrný růst v Evropě 1 - 3 %

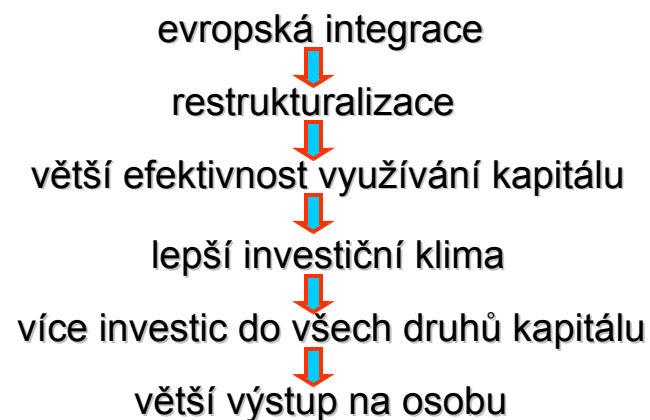
2

MR a LR příčiny růstu

- střednědobá příčina růstu
 - investice do fyzického kapitálu (stroje) \Rightarrow růst
 - po určité době je třeba fyzický kapitál obnovit \Rightarrow zastavení růstu
- dlouhodobé schéma růstu
 - investice do vědomostního kapitálu (technologie) \Rightarrow růst
 - technologie se stále zlepšují \Rightarrow permanentní růst

3

Schéma růstu v Evropě

4

Historická fakta o růstu

- kontinuální ekonomický růst je novodobý fenomén
- příjmy v Evropě stagnovaly přibližně 1500 let
- počátek dlouhodobého růstu přichází s industrializací okolo roku 1870

5

Periody růstu v Evropě

Period	Real GDP	Real GDP per capita	Real GDP per hour
1890-1913	2.6	1.7	1.6
1913-50	1.4	1.0	1.9
1950-73	4.6	3.8	4.7
1973-92	2.0	1.7	2.7
Whole period 1890-1992	2.5	1.9	2.6

→ zlatý věk růstu

↓ zlepšování sociální legislativy

6

Korelace růst a integrace

- 1950-1973 zlatá éra růstu
- 1950-1958 integrace, vznik OEEC a EPU
 - značná redukce obchodních bariér
 - částečné uvolnění kapitálových toků
- 1957 integrace, vznik EEC
 - vytvoření společného trhu
- 1960 integrace, vznik EFTA
 - volný obchod s průmyslovým zbožím

7

Růst zemí OEEC (1950-1973)

	EEC	EFTA	ostatní	USA	Japan
růst (g)	4,2	3,0	5,2	2,4	8,0
GDP ₁₉₅₀ (Y)	4825	6835	2401	9573	1873

- EEC více integrováno než EFTA
 - EEC větší růst než EFTA
- } **integrace = růst**
- Ostatní OEEC větší růst než EEC
 - Ostatní OEEC neintegrovány
- } **integrace ≠ růst**
- $Y_{\text{japan}} < Y_{\text{ostatní}} < Y_{\text{EEC}} < Y_{\text{EFTA}} < Y_{\text{USA}}$
 - $g_{\text{Japan}} > g_{\text{ostatní}} > g_{\text{EEC}} > g_{\text{EFTA}} > g_{\text{USA}}$
- } **chudší země = větší růst**

8

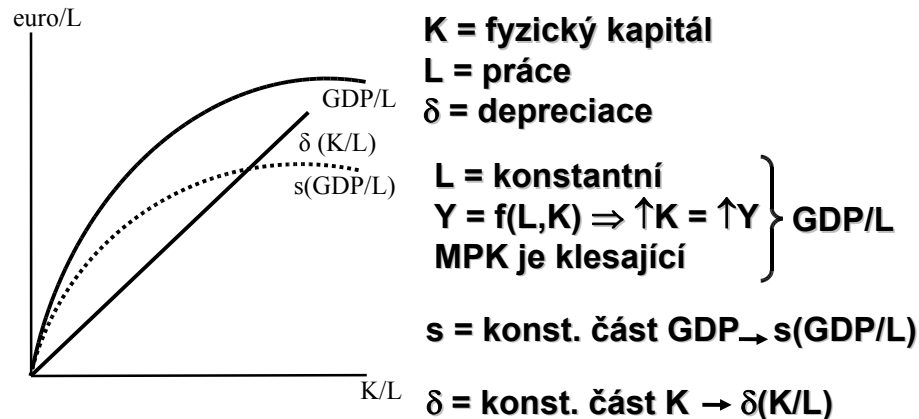
Mezinárodní obchod a růst

- \uparrow obchodu $\Rightarrow \uparrow$ výkonu (empiricky ověřené)
- integrace $\Rightarrow \uparrow$ obchodu (empiricky ověřené)

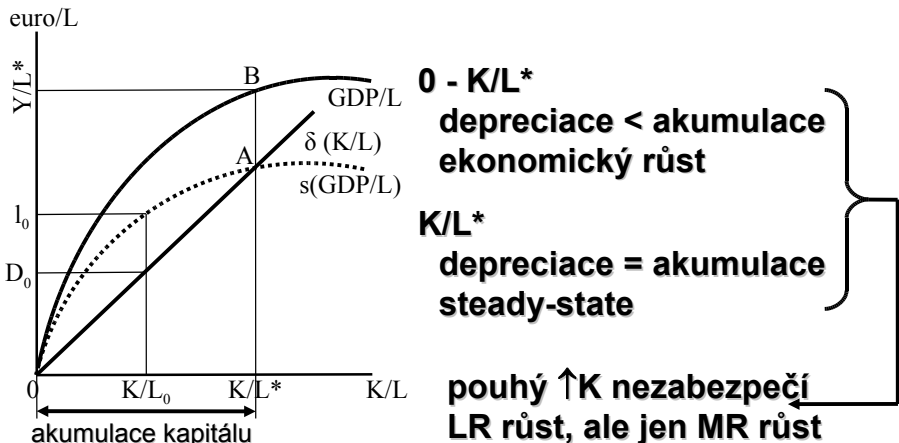

integrace je pro-růstovým faktorem

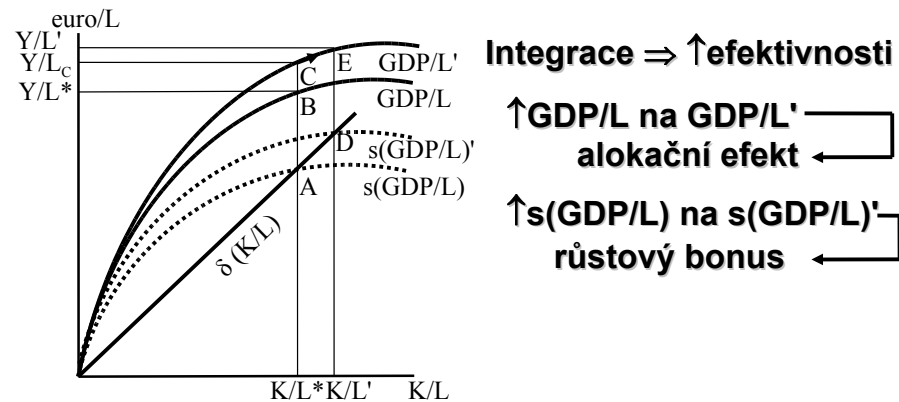
Solow diagram – předpoklady v MR

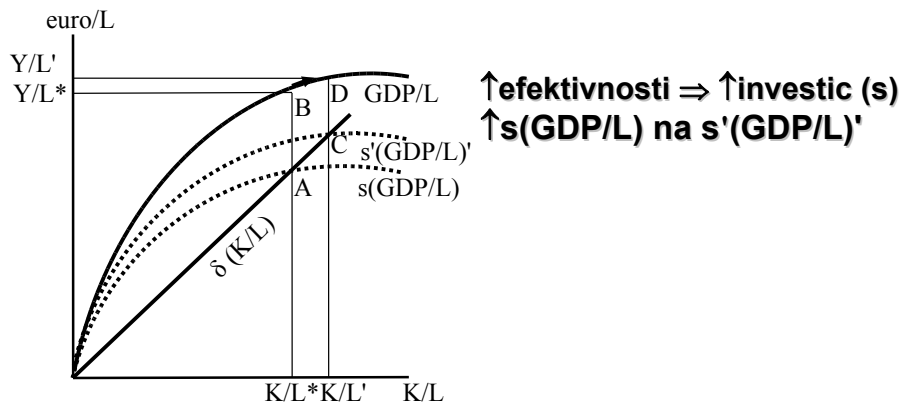
Solow diagram – analýza MR růstu

Solow diagram – růst produktu

Solow diagram – změna míry úspor

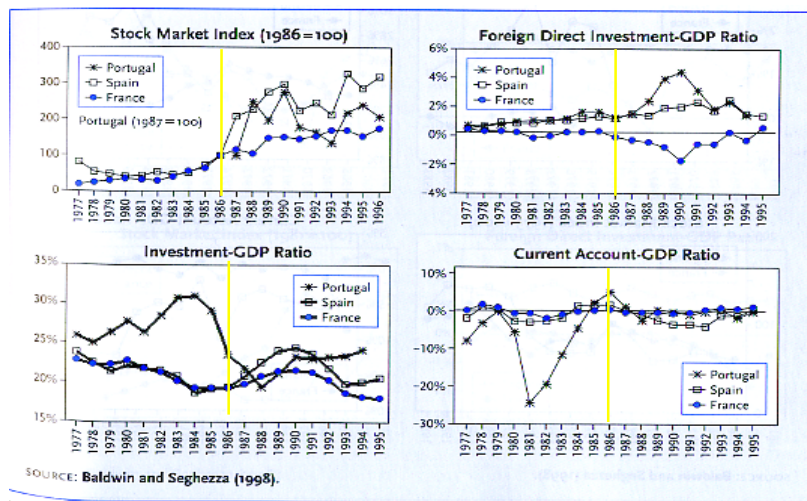
13

Schéma vlivu integrace na investice

14

Portugalsko, Španělsko po přistoupení

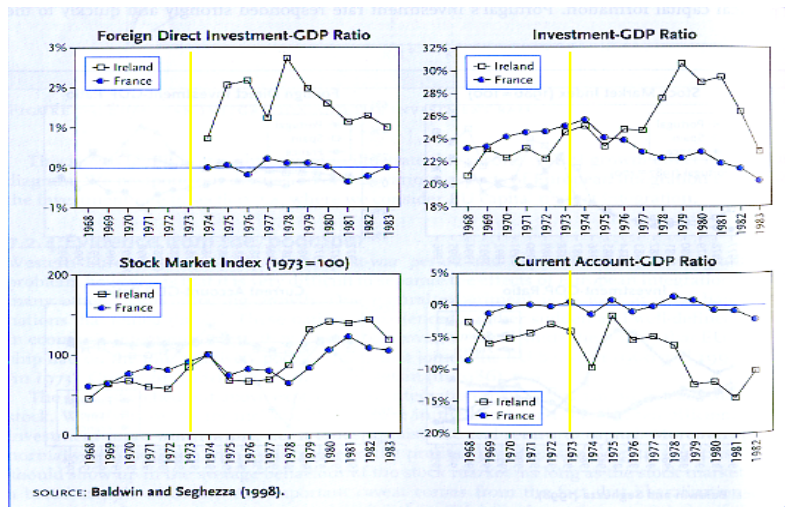
15

Závěry empirie – Španělsko, Portug.

- růst podílu investic na GDP
- růst přímých zahraničních investic
- pokračování v negativním vývoji BÚ PB
- růst kapitálových trhů

16

Irsko po přistoupení

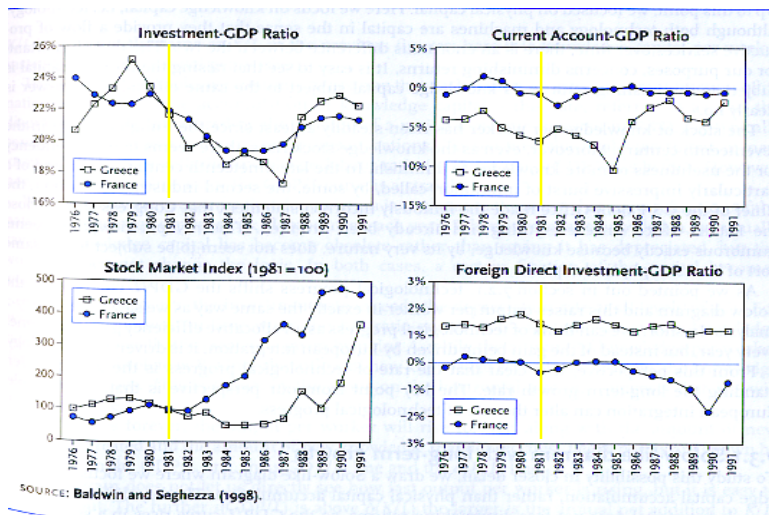
17

Závěry empirie – Irsko

- růst podílu investic na GDP
- pokračování v pozitivním vývoji přímých zahraničních investic
- zhoršení BÚ PB
- neurčitý vliv na kapitálové trhy

18

Řecko po přistoupení

19

Závěry empirie – Řecko

- neurčitý vliv na podíl investic na GDP
- pokračování v pozitivním vývoji přímých zahraničních investic
- pokračování v negativním vývoji BÚ PB
- neurčitý vliv na kapitálové trhy

20

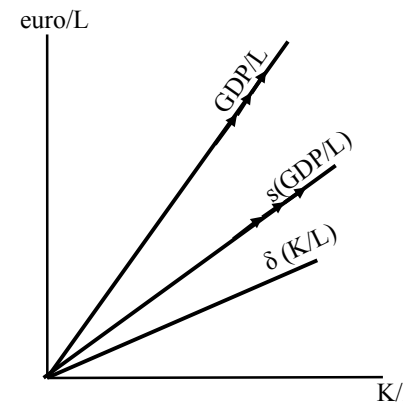
Shrnutí empirických dat

	Špan., Portug.	Irsko	Řecko
investice/GDP	↑	↑	—
FDI	↑	↑	↑
BÚ PB	negativní	negativní	negativní
kapitálové trhy	↑	—	↓

Integrace může pomoci k vhodnému investičnímu prostředí, ale není dostačující podmínkou k jeho vytvoření.

21

Solow diagram – předpoklady v LR

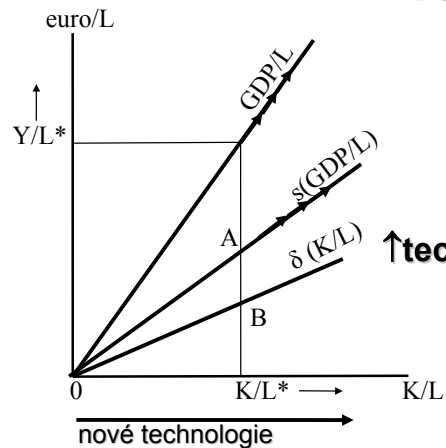
K = technologie
L = práce
 δ = depreciační
L = konstantní
 $\uparrow K \Rightarrow \uparrow Y$
MPK je konstantní

s = konst. část GDP $\rightarrow s(GDP/L)$
 δ = konst. část K $\rightarrow \delta(K/L)$

} GDP/L

22

Solow diagram – analýza LR růstu

23

Integrace kapitálových trhů

- základy v Římské smlouvě \Rightarrow mnoho výjimek (snaha vlád zamezit přesunům kapitálu)
- reálně dosaženo až po aplikaci Jednotného evropského aktu
- ekonomická opodstatněnost $\Rightarrow \uparrow$ kapitálové mobility = \uparrow alokační efektivity

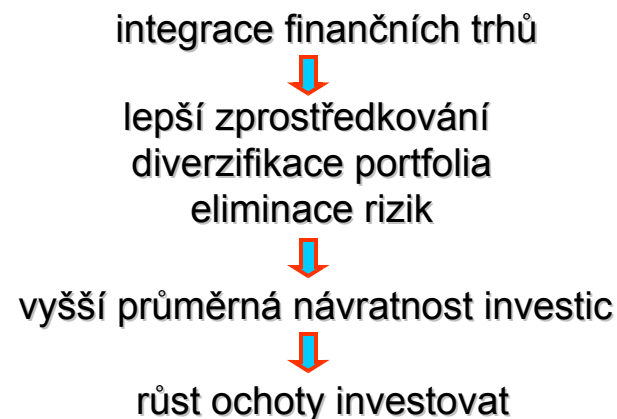
24

Schéma vlivu integrace na FDI

25

Schéma integrace finančních trhů

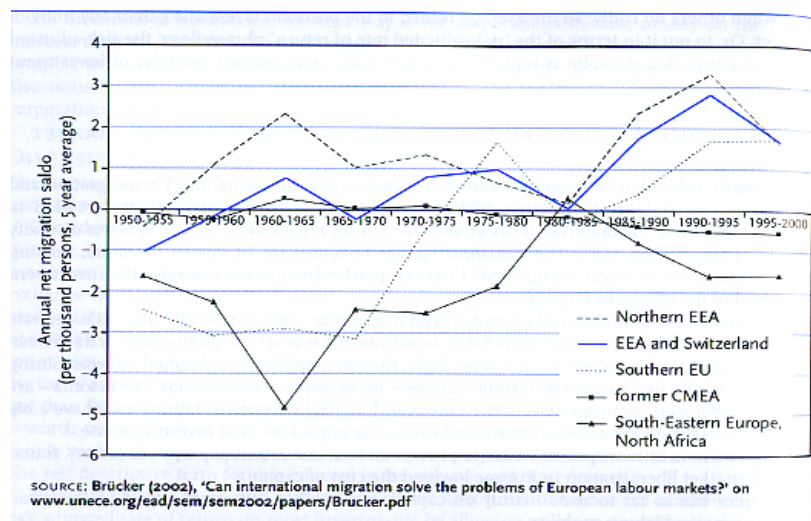
26

Integrace pracovního trhu

- základy v Římské smlouvě ⇒ mnoho přechodných období
- ekonomická opodstatněnost ⇒ ↑ mobility práce = ↑ alokační efektivity
- politická opodstatněnost ⇒ promíchání národů = potlačení nacionalismu, pozvednutí evropanství

27

Migrace v Evropě

8

Migrace v Evropě

- 40., 50., 60 léta
 - ekonomický růst, plná zaměstnanost
 - imigrace: Švédsko, Švýcarsko, EEC6 bez Itálie
 - emigrace: Itálie, Portugalsko, Turecko
- 70. léta
 - slumflace, nárůst nezaměstnanosti
 - omezení migrace
- 80. léta
 - obnovení ekonomického růstu
 - imigrace: EEC
 - emigrace: africké státy

*migrace souvisí více
s ekonomickým růstem
výsledky než s evr.
integrací*

29

Imigranti substituty a komplementy L_H

- substituty
 - např.: nekvalifikovaní imigranti k domácím nekvalifikovaným pracovníkům
- komplementy
 - např.: domácí vedoucí výroby k nekvalifikovaným imigrantům

30

Migrace a trh práce

- imigranti tvoří substituty k domácím L
 - vysoké mzdy domácích pracovníků v odvětví
⇒ příliv imigrantů ⇒ ↓ mezd v odvětví ⇒
expanze odvětví ⇒ ↑ D_L komplementárních
pracovníků
- imigranti tvoří komplementy k domácím L
 - nedostatek pracovníků v odvětví ⇒ příliv
imigrantů ⇒ expanze odvětví ⇒ ↑ D_L po všech
pracovnících

31